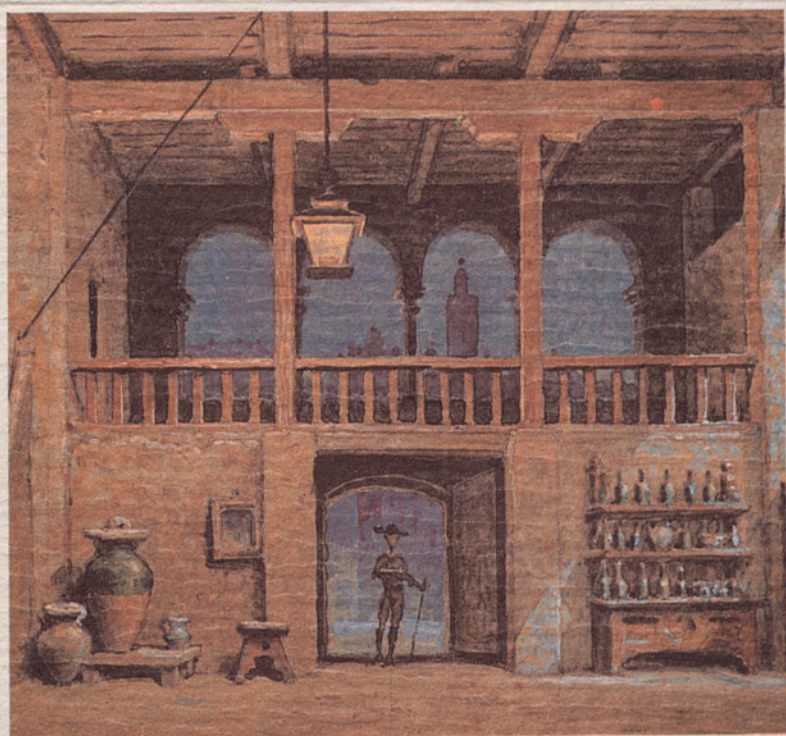

Luciana Serra

GRAN TEATRE DEL LICEU

GRAN TEATRE DEL LICEU

Temporada 1992-93

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona
Ministerio de Cultura
Diputació de Barcelona
Societat del Gran Teatre del Liceu

Casa fundada el 1886

Major de Sarrià, 57
Tel. 203 07 14

Pl. de Sarrià, 9 i 10
Tel. 203 04 73

08017 Barcelona

Recital

Luciana Serra
soprano

Robert Kettelson
piano

Dilluns, 4 de gener, 21 h., funció núm. 48, torn B

En harmonia amb el Liceu.

Iberia patrocina la temporada.

*Aquest any, més que mai,
IBERIA dóna suport
a la música i als afeccionats
al "bel canto".*

*Perquè, un any més, IBERIA
serà al Gran Teatre
del Liceu.*

IBERIA

Programma

I

Wolfgang A. Mozart Ridente la calma
(1756-1791) Sehnsucht nach dem Frühling
Un moto di gioia

Franz Schubert Guarda che bianca luna
(1797-1828) Da quel sembiante appresi
Mio ben ricordati
Heidenröslein
Der Hirt auf dem Felsen
Clarinet solista: **Philip Cunningham**

II

Gioachino Rossini La promessa
(1792-1868) Il rimprovero
La gita in gondola
La fioraia fiorentina

Gaetano Donizetti La corrispondenza amorosa
(1797-1848) A mezzanotte
Ne ornerà la bruna chioma

En harmonia amb

Luciana Serra

Luciana Serra va néixer a Gènova i estudià al Conservatori d'aquesta ciutat amb Michele Casato, que tingué una influència decisiva en la seva formació i en els inicis de la seva carrera. Debutà a l'Òpera de Budapest amb òperes del segle XVIII, però des de 1969 a 1976 residí a Teheran, on s'havia traslladat el seu mestre. A la capital persa continuà els estudis de cant i també seguí cursos de musicologia, assistí als assaigs d'òperes i concerts i alguna vegada, fins i tot, prengué part activa en els espectacles, amb la qual cosa pot dir-se que va tenir com a escola un teatre de debò.

Quan tornà a Itàlia no trigà gaire a triomfar. El seu mestre tan estimat, però, només va poder gaudir dels primers èxits de la seva deixeblla, perquè va morir l'any 1979. Des d'aleshores ha cantat a tots els teatres italians més importants: La Scala de Milà (*Lucia di Lammermoor* l'any 1983 amb Luciano Pavarotti i el 1984 amb Alfredo Kraus; també *Alcina*, *Don Pasquale*, *La Sonnambula*, *Die Zauberflöte*, *Fetonte* i *L'occasione fa il ladro*), Comunale de Florència (*Mignon*, *L'elisir d'amore* i *I Puritani*), La Fenice de Venècia (*La Sonnambula*), San Carlo de Nàpols (*Rigoletto*, *Lucia di Lammermoor* i *Orfeo*), Òpera de Roma (*La Sonnambula*, *Don Pasquale*, *L'elisir d'amore* i *L'occasione fa il ladro*), Regio de Torí (*L'étoile du nord*, *La Sonnambula*, *La figlia del reggimento*, *L'ajo nell'imbarazzo*, *Die Zauberflöte*, *El gall d'or*, *Il barbiere di Siviglia*, *Don Pasquale* i *Rigoletto*), Comunale de Gènova (*La Sonnambula*, *La figlia del reggimento*, *Lucia di Lammermoor*, *Il turco in Italia* i *Il barbiere di Siviglia*), Verdi de Trieste (*Lakmé*, *Dinorah*, *Lucia di Lammermoor*, *La figlia del reggimento* i *Die lustige Witwe*), Comunale de Bolonya (*La Sonnambula*, *Lakmé*, *La figlia del reggimento*, *Lucia di Lammermoor* i *Il turco in Italia*), Festival Rossini de Pesaro (*L'occasione fa il ladro*, *La scala di seta*), Massimo de Palerm (*L'occasione fa il ladro*), Regio de Parma (*Lucia di Lammermoor* i *Rigoletto*), Filarmonico de Verona (*La Sonnambula*), Donizetti de Bèrgam (*Torquato Tasso* i *Gianni di Parigi*), entre d'altres.

La seva activitat internacional és també molt intensa. Ha cantat a la Staatsoper d'Hamburg (*Les contes d'Hoffmann*), Covent Garden de Londres (*Les contes d'Hoffmann*, *La Sonnambula*, *Don*

Pasquale i *Die Zauberflöte*), Staatsoper de Viena (*Die Zauberflöte*), Grec de Barcelona (*Don Pasquale*), Albia de Bilbao (*I Puritani*), Òpera de Colònia (*La scala di seta*), Municipal de Santiago de Xile (*La figlia del reggimento*), Metropolitan de Nova York (*Rigoletto* i *Die Zauberflöte*), Capitole de Tolosa (*L'occasione fa il ladro* i *La Sonnambula*), Festival de Salzburg (*Die Zauberflöte*), Opera de la Bastilla de París (*Die Zauberflöte*), Lyric de Chicago (*Lakmé* i *Die Zauberflöte*), Òpera de San Francisco (*Die Zauberflöte* i *Rigoletto*), etc.

Algunes de les seves actuacions més recents han estat *L'assedio di Corinto*, *Die lustige Witwe* i *La Traviata* a Gènova; *Il turco in Italia* a Lausana i a Xile; *Rigoletto* amb el Teatro Comunale de Bolo-nya, al Japó; *Falstaff* a Berlín i a Salzburg, *Fra Diavolo* a La Scala de Milà i *Il barbiere di Siviglia* al Teatro de la Zarzuela de Madrid.

En aquest Gran Teatre del Liceu actuà per primera vegada la temporada 1977-78, amb *La scala di seta* de Rossini i *Il Campa-nello* de Donizetti.

Com ha dit Roberto Mori, Luciana Serra té una manera de fer afable i disponible, l'aspecte tranquil, d'antidiva, l'expressió del rostre dolça, confidencial i alhora púdicament reservada, una manera de parlar clara i senzilla. Quant a les seves característiques vocals, com diu Enrico Stinchelli, té una veu molt clara, un «legato» perfecte, una octava aguda i sobreaguda ressonant i argentina, una perfecció rara en els passatges ràpids vocalitzats i en les agilitats en general.

Discografia

Recital amb àries de *Alcina*, *Il barbiere di Siviglia*, *Tancredi*, *Capuleti e Montecchi*, *Crispino e le comare*, *Fra Diavolo* i *Mireille*, i cançons de Rossini, Donizetti i Tosti. Piano: Leone Magiera. Frequenz.

Recital amb àries de *Don Pasquale*, *La figlia del reggimento*, *Il barbiere di Siviglia* i *Gianni di Parigi*. Directors diversos. Nuova Era.

Rossini: Zenobia (*Aureliano in Palmira*). Dir.: Giacomo Zani. Ars Nova.

Mozart: Königin der Nacht (*Die Zauberflöte*). Dir.: Colin Davis. Philips.

Offenbach: Olympia (*Les contes d'Hoffmann*). Dir.: Sylvain Cambreling. EMI.

Donizetti: Eleonora (*Torquato Tasso*). Dir.: Massimo De Bernart. Nuova Era.

Rossini: Berenice (*L'occasione fa il ladro*). Dir.: Salvatore Accardo. Fonit Cetra.

Donizetti: Eleonora (*Il furioso all'isola di San Domingo*). Dir.: Carlo Rizzi. Bongiovanni.

Donizetti: Maria (*La figlia del reggimento*). Dir.: Bruno Campanella. Nuova Era.

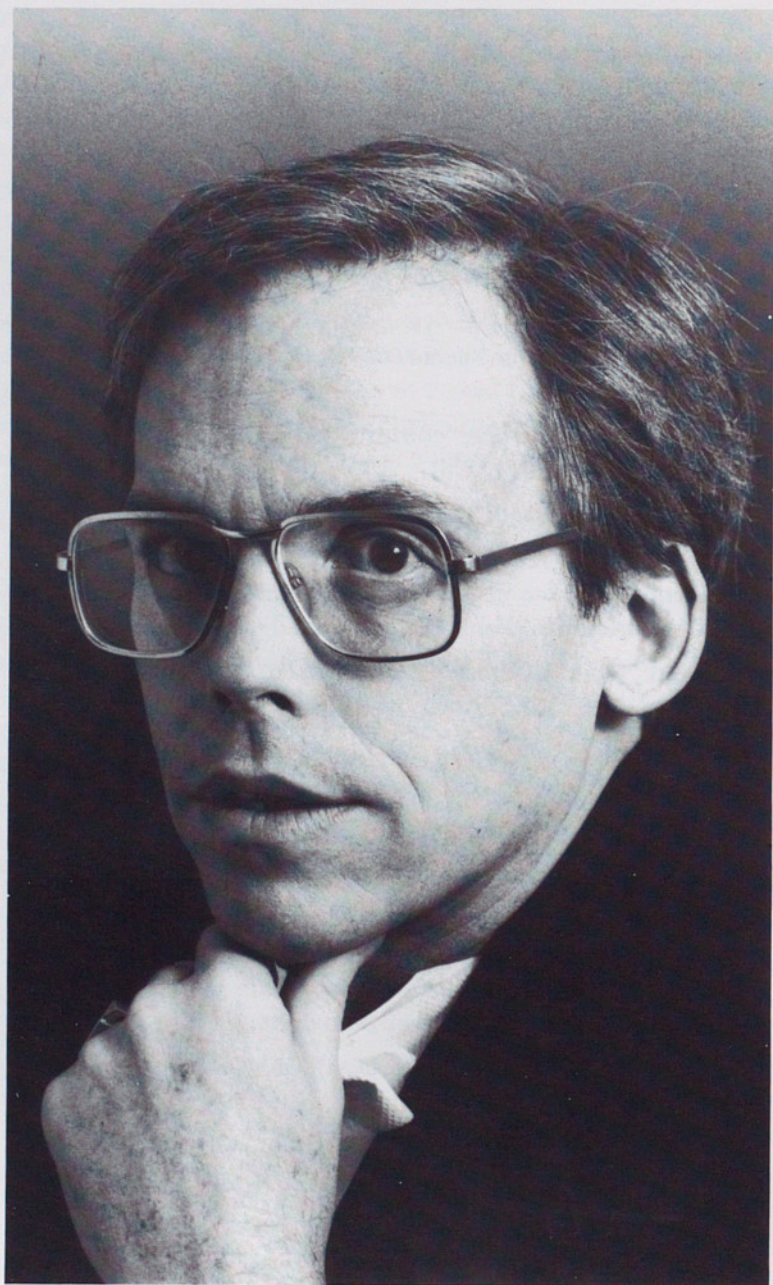
Donizetti: Norina (*Don Pasquale*). Dir.: Bruno Campanella. Nuova Era.

Rossini: Rosina (*Il barbiere di Siviglia*). Dir.: Bruno Campanella. Nuova Era.

Donizetti: La Principessa di Navarra (*Gianni di Parigi*). Dir.: Carlo Felice Cillario. Nuova Era.

Rossini: Giulia (*La scala di seta*). Dir.: Gabriele Ferro. Fonit Cetra.

Rossini: Giulia (*La scala di seta*). Dir.: Gianluigi Gelmetti. Teldec.

Robert Kettelson

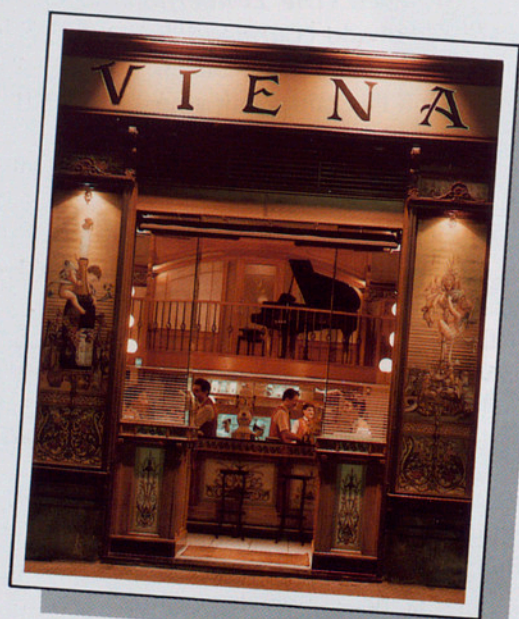
És actualment mestre col·laborador a La Scala de Milà. Va néixer als Estats Units, on es diplomà en piano, i completà alhora els estudis de literatura anglesa a la Universitat de Harvard.

Resideix des de 1970 a Itàlia i s'ha distingit com a col·laborador d'alguns grans directors d'orquestra. Al Comunale de Florència ho ha estat de Zubin Mehta (*Der Ring des Nibelungen*), Carlo Maria Giulini (*Falstaff*) i Georges Prêtre (*Werther*); a La Scala de Milà, de Wolfgang Sawallisch (*Die Zauberflöte* i *Die Frau ohne Schatten*), Claudio Abbado (*Carmen* i *Pelléas et Mélisande*) i Riccardo Muti (*Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni*, *Alceste* i *Nabucco*). Riccardo Muti l'ha cridat vuit anys seguits al Festival de Salzburg on, a més de la tasca com a clavicembalista a *Così fan tutte* (també enregistrat en disc) i *Don Giovanni*, ha col·laborat en la preparació de *Il ritorno d'Ulisse in patria* i en la producció de *La clemenza di Tito* que inaugurarà l'edició d'aquest Festival de l'any 1988. Herbert von Karajan també el cridà per col·laborar en concerts de la Filharmònica de Viena a Salzburg i a Lucerna, i Riccardo Muti a Filadèlfia per a un *Orfeo*.

Durant tres anys seguits ensenyà al Mozarteum de Salzburg en els cursos per a cantants lírics; també ha col·laborat al Festival dei Due Mondi de Spoleto i al Teatro San Carlo de Nàpols.

Des del principi dels estudis s'interessà per la col·laboració amb els cantants i realitzà estudis vocals amb Felix Wolfes (deixeble de Strauss i Pfitzner), amb el qual perfeccionà també el repertori alemany; tot seguit estudià el repertori francès amb Pierre Bernac. Com a pianista en recitals públics i discogràfics ha col·laborat sovint amb cantants de gran prestigi, com Lella Cuberli, Cecilia Gasdia, Catherine Malfitano, Carol Vaness, Dunja Vejzovic, Luciano Pavarotti, Renato Bruson, James Morris, Samuel Ramey i també amb Luciana Serra. Debutà en aquest Gran Teatre del Liceu la temporada 1990-91, amb un recital de Lella Cuberli.

**Un piano,
un entrepà,
un amic
i una conversa.**

Gabriel Disseny

Rambla dels Estudis, 115

Per menjar bé, bo i ràpid.

L'altra música

El repertori que ens proposa Luciana Serra presenta un denominador comú: inclou quatre compositors que han estat més famosos en altres vessants de la seva producció que no pas pels *Lieder* que han creat. Fins i tot Schubert, que en va compondre més de sis-cents, té limitada la popularitat en aquest camp.

La vida de Mozart és avui prou coneguda; el seu naixement el 27 de gener de 1756 a Salzburg i la seva mort el 5 de desembre de 1791 a Viena; una carrera precoç, primer com a instrumentista, però ràpidament com a creador (als 6 anys va escriure la primera obra). La formació de Mozart va ser molt rígida, ja que el seu pare, Leopold —també músic i compositor d'una certa inspiració—, va copsar les possibilitats del seu fill i el volgué empènyer cap a la fama. Aquestes circumstàncies forjaren el caràcter del jove, barreja d'ingenuïtat (en el fons no va tenir una infantesa normal) i d'intuïció, de docilitat en les petites coses i d'una gran fermesa en els seus ideals. En molts aspectes, s'avançà al seu temps: en la seva forma de compondre i en la seva lluita contra el concepte de compositor com una mena d'ajuda de cambra, fins a convertir-se en un home lliure, una actitud que li va costar cara, perquè en tota la seva vida va sofrir penúries econòmiques. Molt conegut per les seves òperes, simfonies i música religiosa, com ja s'ha dit, ho és menys per la producció estrictament vocal, proporcionalment reduïda, però que té molt en compte la influència melodista italiana, un fet que aporta unes partitures de gran elegància i contingut, malgrat la seva simplicitat. Podem trobar aquestes característiques en la més coneguda *Ridente la calma*, escrita el 1775, i en les menys habituals *Sehnsucht nach dem Frühlinge*, de caràcter descriptiu, i *Un moto di gioia*, creada l'agost de 1789.

La història ha reconegut a Franz Peter Schubert la vàlua que li fou negada en vida. Nascut a Viena, el 31 de gener de 1797, morí molt jove a l'edat de trenta-un anys. Com Mozart, va ser un artista precoç i als 11 anys ja havia compost petites peces i tenia un ampli coneixement del violí (instrument amb el qual inicià els seus estudis musicals) i també de la viola, el piano i l'orgue. La seva activitat docent no el privà de crear una gran quantitat de partitures i, així, el 1815, varen sorgir dues simfonies, dues misses i

cent quaranta-quatre *Lieder*. El 1818 decideix, de forma semblant a Mozart, independitzar-se, i també, encara de forma punyent, al llarg de tota la seva curta vida es veié obligat a lluitar per aconseguir allò necessari per pagar les seves mínimes despeses, amb l'agreujant que les seves obres no li donaren, en vida, ni èxit ni diners. El cèlebre cantant d'òpera Johann Vögl sentí, per pressions d'un amic comú, les seves cançons i, en fer-ho, li digué: «Val molt, però és massa poc comediant»; conseqüent amb la seva opinió, les cantà en públic i escriví en el seu diari: «Productes de gran clarividència musical». Crec que aquestes paraules expressen d'una forma clara l'estil de les cançons de Schubert: una gran vitalitat interna, molta inspiració continguda i un impacte més sensitiu que teatral. Entre les seves composicions vocals, avui tenen molta fama *Die schöne Müllerin* i *Die Winterreise*, i per això és també interessant sentir les menys habituals, com tres del grup de quatre *Canzonettas* escrites el 1820 sobre textos de Metastasio: *Guarda che bianca luna*, *Da quel sembiante appresi* i *Mio ben ricordati*, la meravellosa *Heidenröslein*, amb text de Goethe, que tan malament tractà un autor que li musicà molts textos, i la bella escena amb un acompanyament de clarinet que és *Der Hirt auf dem Felsen*, escrita el 1828 sobre un text de M. Muller.

Rossini és l'únic dels compositors d'aquest recital que no solament triomfà en vida sinó que va poder viure en la riquesa i, fins i tot, després de l'estrena de *Guillaume Tell* decidí no crear més òperes. Durant molts anys, el compositor de Pesaro va ser pràcticament recordat només pel seu *Il barbiere di Siviglia*, però la qualitat sempre venç i, així, hem pogut assistir a un reconeixement no només del vessant còmic sinó també de la seva producció operística seriosa, la major part de la qual, com ho mostren *Tancredi*, *Semiramide* i l'esmentat *Guillaume Tell*, són una mostra d'inspiració, qualitat i evolució estilística. Nasqué el 29 de febrer de 1792 i morí, a París, el 13 de novembre de 1868; les seves primeres obres ja tingueren èxit, però el reconeixement més fulminant arribà després de la primera representació de *Il barbiere di Siviglia*, òpera que li obrí les portes de tot el món musical. De la mateixa manera que els altres compositors, Rossini també va crear obres d'altres gèneres, les quals amb el temps caigueren en l'oblit: música incidental i religiosa, cantates, cors i himnes i

Franz Schubert i Johann Vögl.
Dibuix de Morritz von Schwind

música vocal. Aquest darrer grup va restar oblidat durant molts anys, però darrerament ha estat objecte d'un ressorgiment semblant al d'altres òperes del compositor, a part de *Il barbiere*, ressorgiment al qual han contribuït alguns cantants.

Recordem que la primera cançó data de 1801 i les darreres foren escrites al final de la seva vida; *Les soirées musicales* foren creades a París entre 1830 i 1835, i són un grup de dotze peces, de les quals Luciana Serra n'ha seleccionat quatre per a aquest recital. Les dues primeres, amb text de Metastasio, són *La promessa* («Ch'io mai vi possa lasciar d'amare»), amb un text que Rossini també utilitzà en una altra cançó anomenada *La Dichiarazione*, i *Il rimprovero*, amb un text («Mi lagnerò tacendo») que Rossini utilitzarà moltes vegades per a diferents melodies; amdues es poden considerar com una mena d'introducció de la resta. La setena (tercera en aquesta ocasió) és *La gita in gondola* («Voli l'agile barchetta»), amb text de C. Pepoli, i té un caràcter ben descriptiu. *La fioraia fiorentina* pertany als *Pêchés de viellesse*, que recull els tretze volums de les seves composicions, fetes entre 1857 i 1868, any de la seva mort; correspon al primer volum, *Album italià núm. 5* («I piu bei fior comprate»), el tema de la qual ja havia fet servir per un dels tants «Mi lagnerò tacendo», escrit a Florència el 1848. De la mateixa manera que Schubert, Gaetano Donizetti fou un autor molt prolífic i potser va tenir més èxit en vida, encara que no va ser del tot feliç; en canvi, després de la seva mort moltes de les seves obres s'anaren oblidant; d'una producció propera a les setanta, queden en el repertori mitja dotzena d'òperes. Però la totalitat de la seva producció supera les set-centes composicions, la major part de les quals resten oblidades, malgrat el redescobriments d'una bona part de les seves òperes. Això és ben palès en la seva nombrosa música religiosa i, també, en les seves cançons, que arriben a tres-centes. Alguns cantants les han enregistrades en disc i també s'han interpretat al nostre Gran Teatre del Liceu, en algun recital, com és el cas de *La corrispondenza amorosa*, que Donizetti va escriure en una de les seves estades a París; *A mezzanotte* (també anomenada «Quando notte sarà oscura») fou dedicada a J. B. Rubini, i *Ne ornerà la bruna chioma* és una escena i cavatina, amb text de Felice Romani, escrita el 12 de novembre de 1829 i dedicada a Lina Frippa Cottran; poc temps després estrenà

Anna Bolena i, tres anys més tard, *L'elisir d'amore*; les composicions aparentment intuïtives de Donizetti tenen moments de gran inspiració i la seva prematura malaltia, que el duqué a la mort, no li va permetre, com fou també el cas de Bellini, de conèixer la seva evolució de la mateixa manera que canviava el món musical.

Albert Vilardell

Textos

Mozart

Ridente la calma

Ridente la calma nell'alma si desti;
Nè resti un segno di sdegno e timor.
Tu vieni frattanto a stringer mio bene.
Le dolci catene sì grate al mio cor.

Sehnsucht nach dem Frühling

Komm, lieber Mai, und mache
Die Bäume wieder grün,
Und lass mir an dem Bache
Die kleinen Veilchen blühn!
Wie möcht ich doch so gerne
Ein Veilchen wieder sehn,
Ach, lieber Mai, wie gerne
Einmal spazieren gehn!

Zwar Wintertage haben
Wohl auch der Freuden viel;
man kann im Schnee eins traben
Und treibt manch Abendspiel,
Baut Häuserchen von Karten,
Spielt Blindkuh und Pfand;
Auch gibt's wohl Schlittenfahrten
Aufs liebe freie Land.

Doch wenn die Vöglein singen
Und wir dann froh und flink
Auf grünem Rasen springen,
Das ist ein ander Ding!
Jetzt muss mein Steckenpferdchen
Dort in dem Winkel stehn;
Denn draussen in dem Gärtchen
kann man vor Kot nicht gehn.

Ach, wenn's doch erst gelinder
Und grüner draussen wär!
Komm, lieber mai, wir Kinder,
Wir bitten dich gar sehr!
O komm und bring vor allen
Uns viele Veilchen mit,
Bring auch viel Nachtigallen
Und schöne Kuckucks mit!

La calma riolera

La calma riolera a l'ànima es desvetlli;
senyal no quedi de desdeny i de temor.
I mentrestant tu véns a estrènyer fort, amor,
les dolces cadenes tan grates al meu cor.

Nostàlgia de la primavera

Vine, gentil Maig, i fes
que reverdeixin els arbres,
i que prop del rierol
floreixin les violetes!
Amb quin goig voldria jo
tornar a veure violetes,
i amb quin plaer, gentil Maig,
sortir a passejar algun cop!

Ben cert que els dies d'hivern
també porten alegries:
hom pot córrer per la neu
i triar molts jocs de tarda,
construir castells de cartes,
jugar a cecs o a les penyores;
i també lliscar amb trineu
a l'aire lliure del camp.

Però quan canten els ocells
i podem, lleugers i alegres,
saltar i córrer per la gespa,
és ben bé una altra cosa!
Ara el meu cavall de fusta
he de deixar arraconat,
perquè a fora, al jardinet,
amb tant fang no hi puc anar.

Ah, si almenys allà al defora
fes més bo i fos més verd!
Vine, gentil Maig, que els nens
ben de cor t'ho demanem!
Vine i porta'ns de primer
molts grapats de violetes,
i també molts rossinyols,
i el cucut que tant m'agrada!

Un moto di gioia

Un moto di gioia
mi sento nel petto,
che annunzia diletto
in mezzo il timor!
Speriam che in contento
finisca l'affanno,
non sempre è tiranno
il fato ed amor.

Franz Schubert

Guarda che bianca luna

Guarda, che bianca luna,
guarda, che notte azzurra,
un'aura non sussurra,
non tremula uno steli
L'usignol etto solo
và dalla siepe all'orno,
e sospirando intorno
chiama la sua fedel.
Ella, che il sente appena
vien di fronda in fronda
e pare che gli dica
no, non piangere son qui.
Che gemiti son questi,
che dolci pianti Irene,
che dolci pianti son questi?
Tu mai non me sapesti
rispondere così.

Da quel sembiante appresi

Da quel sembiante appresi
a sospirar d'amore,
sempre per quel sembiante
sospirerò d'amore.
La pace a cui m'accesi
solo m'alletta e piace,
è fredda ogni altra face
per riscaldarmi il cuore.

Un salt de joia

Un salt de joia
em sento al cor,
gaudi anuncia
entre el temor!
En goig esperem
que acabi l'afany,
no sempre és tirà
el fat i l'amor.

Mira la blanca lluna

Mira la blanca lluna,
mira la nit blavenca,
no hi ha vent que murmuri
ni tija que fimbregi.
Només el rossinyol
va del matoll al freixe,
i sospirant a fons
crida la seva aimia.
Ella que el sent a penes,
ve pel tofut brancatge
i sembla que li digui:
no ploris, sóc aquí.
Què són aquests gemecs,
quin plor tan dolç, Irene,
quin plor tan dolç és aquest?
Tu mai no em vas saber
respondre igual de bé.

D'aquell rostre vaig aprendre

D'aquell rostre vaig aprendre
a sospirar d'amor,
i sempre per 'quell rostre
sospiraré d'amor.
Només em plau la cara
que aconseguí inflamar-me,
tota altra cara és freda
per escalfar-me el cor.

Mio ben ricordati

Mio ben ricordati,
se avvien ch'io mora:
quanto quest'anima
fedel t'amò.

E se pur amano
le fredde ceneri
nell'urna ancora
t'adorerò.

Heidenröslein

Sah ein Knab ein Röslein stehn,
Röslein auf der Heiden
War so jung und morgenschön,
Lief er schnell, es nah zu sehn
Sah's mit vielen Freuden.
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

Knabe sprach: ich breche dich,
Röslein auf der Heiden!
Röslein sprach: ich steche dich,
Dass du ewig denkst an mich,
Und ich will's nicht leiden
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

Und der wilde Knabe brach
's Röslein auf der Heiden;
Röslein wehrte sich und stach,
Half ihm doch kein Weh und Ach,
Musst es eben leiden.
Röslein, Röslein, Röslein rot,
Röslein auf der Heiden.

Der Hirt auf dem Felsen

Wenn auf dem höchsten Fels ich steh',
ins tiefe Thal herniederseh',
und singe:
fern aus dem tiefen dunkeln Thal
schwingt sich empor der Wiederhall,
der Wiederhall der Kluft.

Amor, recorda

Amor, recorda,
si és que jo moro,
quant que aquesta ànima
fidel t'ha amat.
I si és que estimen
les fredes cendres,
dins l'urna encara
t'adoraré.

Rosa de bardissa

Vegé un nen una roseta,
rosa de bardissa,
tan fresca, jove i bonica
que corrents s'hi va acostar
i amb goig la mirà,
rosa, rosa vermelleta,
rosa de bardissa!

Digué el nen: «T'arrencaré,
rosa de bardissa!»
Féu la rosa: «Et punxaré
perquè pensis sempre en mi,
però no ho vull pas»,
rosa, rosa vermelleta,
rosa de bardissa.

El dolent la va arrencar,
la rosa de bardissa;
i la rosa el va punxar,
ais i plors de res servien,
un s'ha d'aguantar.
Rosa, rosa vermelleta,
rosa de bardissa.

El pastor damunt la roca

Quan sóc damunt de la més alta roca,
l'esguard adreço a la profunda vall
i canto,
i lluny, de la profunda i fosca vall,
sorgeix, s'enlaira amunt amunt un eco,
és l'eco dels abismes.

Je weiter meine Stimme dringt,
je heller sie mir wiederklingt
von unten.

Mein Liebchen wohnt so weit von mir,
drum sehn'ich mich so heiss nach ihr
hinüber.

In tiefem Gram verzehr'ich mich,
mir ist die Freude hin,
auf Erden mir die Hoffnung wich,
ich hier so einsam bin.

So sehnend klang im Wald das Lied,
so sehnend klang es durch die Nacht,
die Herzen es zum Himmel zieht
mit wunderbarer Macht.

Der Frühling will kommen,
der Frühling meine Freud',
nun mach'ich mich fertig
zum Wandern bereit.
Je weiter meine Stimme dringt,
je heller sie mir wiederklingt.

Gioacchino Rossini

La promessa

Ch'io mai vi possa lasciar d'amare,
no, nol credete, pupille care;
nemmen per gioco v'ingannerò.
Voi sole siete le mie faville,
e voi sarete, care pupille,
il mio bel foco fin ch'io vivrò.

Il rimprovero

Mi lagnerò tacendo
della mia sorte amara,
Ma ch'io non t'ami, o cara,
non lo sperar da me.
Crudel, perchè fin d'ora
farmi penar così?

I com més lluny la meva veu arriba,
més clar em retorna el so
del fons.

Tan lluny de mi viu ma estimada
que per ella em deleixo ardentment
enllà.

Profunda pena em consumeix,
no tinc cap alegria,
no em queda esperança a la terra,
estic tan sol aquí.

Tan enyorat sonà allà al bosc el cant,
tan enyorat a través de la nit,
que els cors arrossega cap al cel
amb portentós poder.

Vindrà la primavera,
vindrà, amiga meva,
des d'ara preparat
ja estic per la partença.
Com més lluny la meva veu arriba,
més clar em retorna el so.

La promesa

Que pugui mai deixar d'amar-vos,
no, no ho cregueu, cares pupil·les;
ni que fos joc, jo no ho faria.
Tan sols vosaltres sou mes espurnes,
i sols vosaltres, cares pupil·les,
sereu mon foc, mentre jo visqui.

El retret

Em queixaré en silenci
d'aquesta sort amarga,
però de mi no esperis
que no t'estimi, amor.
Cruel, per què fins ara
m'has fet així patir?

La gita in gondola

Voli l'agile barchetta,
voga, voga, o marinar,
or ch'Elvira mia diletta
a me in braccio sfida il mar.
Brilla in calma la laguna,
una vela non appar,
pallidetta è in ciel la luna,
tutto invita a sospirar.
Voga, voga, marinar.
Se ad un bacio amor t'invita,
non temer, mio bel tesor,
tu saprai che sia la vita
sol nel bacio dell'amor.
Ma già un zefiro sereno
dolce dolce ondeggia il mar...
vieni, Elvira, a questo seno,
vieni, e apprendi a palpitare.
Voga, voga, marinari.

La fioraia fiorentina

I più bei fior comprate,
fanciulle amanti e spose:
son fresche le mie rose,
non spiran che l'amor.
Ahimè! Soccorso implora
mia madre, poveretta
e da me sola aspetta.

Gaetano Donizetti

La corrispondenza amorosa

Billets chéris, interprète de l'ame,
Je n'ose pas vous garder plus long temps;
nés de ses feux perissez dans la flamme
j'ai peur de vous indiscrets confidents,
c'en est donc fait tous ces écrits si tendres,
ne seront plus, hélas! qu'un peu de cendres.
Brulez! brulez! gages d'amour
vous serez là gravés tuo-jours.
Je veux encor palpitante et ravie
de leur nectar m'enivrer une fois:
deflot en flot je remonte ma vie;

Sortida amb gòndola

Voli, voli l'àgil barca,
rema, rema, mariner,
ja que Elvira, l'amor meu,
desafia el mar amb mi.
Brilla amb calma la llacuna,
ni una vela no apareix,
allà al cel la lluna és pàl·lida,
tot convidava a sospirar.
Rema, rema, mariner!
Si a algun bes l'amor t'invita,
res no temis, tresor meu,
car tan sols què és la vida
en el bes d'amor sabràs.
Mes ja un zèfir delicat
dolçament oneja el mar...
Vine, Elvira, a aquest meu pit,
vine, aprèn a palpar.
Rema, rema, mariner!

La florista florentina

Compreu les flors més belles,
noies, amants i esposes;
ben fresques són mes roses,
només amor exhalen.
Ai, las! Socors implora
ma mare, la pobreta,
i de mi sola espera.

La correspondència amorosa

Volgudes cartes, intèrprets de l'ànima,
jo ja no goso guardar-vos més temps;
nascudes del seu foc, la flama us cremi,
car em feu por, indiscrets confidents;
no hi pensem més, aquests escrits tan tendres
seran, ai las!, tan sols un poc de cendres.
Cremeu, oh, penyores d'amor,
sempre estareu allà gravades!
Però encara vull, encisada, anhelant,
embriagar-me un cop més amb llur nèctar:
de port en port remunto jo ma vida,

dans chaque mot je retrouve sa voix.
Billets chéris, mon beau trésor, ma gloire,
avant l'adieu passez dans ma mémoire.
Brulez! brulez! gages d'amour,
vous serez là gravés tou-jours,
Quand il sera le dernier sacrifice
pour l'adoucir, qu'il me plaigne du moins,
billets chéris, que le sort s'accomplisse,
disparaissez sans pitié sans témoins.
Ah! les transports de l'étranger qui m'aime,
qu'ils n'aillent point s'évanouir de même,
brulez! brulez! gages d'amour
mais dans son cœur vivez tou-jours,
brulez! brulez! gages d'amour
mais dans son cœur restez tou-jours.

A mezzanotte

Quando notte sarà oscura
e le stelle in ciel vedrai,
cheto cheto mi verrai
nel mio asilo a ritrovar.
Nel silenzio della notte
dentro l'umile mio letto,
vieni pure, o mio diletto,
la tua ninfa a consolar:
canta pur la tua canzone,
ch'io attendo sul balcone,
canta, canta, canta pur
io t'attendo sul balcon.
Ma non debbo a te soltanto
aprir l'uscio a notte bruna;
coprirebbe la luna,
vereconda in suo pudor.
Noi due soli non saremo,
verecondia non consente:
vuò che un terzo sia presente,
e quel terzo sia l'amor:
canta pur la tua canzone,
ch'io t'attendo sul balcone,
canta, canta, canta pur,
io t'attendo sul balcon,
io t'attendo a mezzanotte,
cheto cheto ne verrai,
noi due soli non saremo,
no, vuò che il terzo sia l'amor.

i en cada mot la seva veu retrobo.
Volgudes cartes, tresor i goig meus,
ans de l'adéu, passeu a la memòria.
Cremeu, oh, penyores d'amor,
sempre estareu allà gravades!
I quan arribi el darrer sacrifici,
per endolcir-lo, que em pugui almenys plànyer,
volgudes cartes, que el destí es compleixi,
i ningú us vegi sens remei desaparèixer.
Ah, que els transports de l'estranger que em vol
no acabin esvanint-se com si res,
cremeu, oh, penyores d'amor,
però al seu cor viviu per sempre!
Cremeu, oh, penyores d'amor,
però al seu cor resteu per sempre!

A mitjanit

Quan la nit ja sigui fosca
i els estels vegis al cel,
a ca meva tu vindràs
dolçament a retrobar-me.
En la nit silenciosa,
dins el meu humil llitet,
vine, vine, estimat meu,
a ta nimfa dar consol:
canta, canta ta cançó,
que jo espero allà al balcó;
canta, canta, canta, doncs,
jo t'espero allà al balcó.
Però no dec a tu només
a nit alta obrir la porta,
que la lluna es cobriria,
vergonyosa de pudor.
Tots dos sols no estarem pas,
la vergonya no ho consent;
vol que enmig hi hagi un tercer
i que aquest sigui l'amor.
Canta, canta ta cançó,
que jo espero allà al balcó;
canta, canta, canta, doncs,
jo t'espero allà al balcó!
Jo t'espero a mitjanit,
dolçament tu arribaràs;
tots dos sols no estarem pas,
vol que amor sigui el tercer.

Ne ornerà la bruna chioma

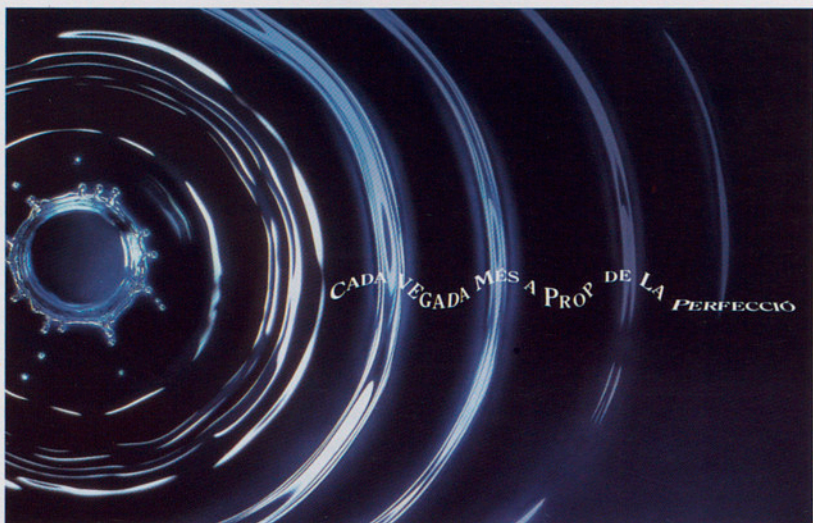
Maggior di nostra speme oggi compagne
disperdan le selve,
a'patrii tetti parte sen rechi
e se ne serbi parte
in dono agli stranieri.
Ampío da lor riporterem tesoro
dalle dovizie che al possente duce
il lontano da noi mondo produce.
Ne ornerà la bruna chioma
qualche gemma rilucente,
che a guerrieri dell'Oriente
più bel sol pingendo va.
E la figlia del deserto,
abbellita da quel serto,
qualche grazia agl'occhi loro,
qualche vezzo acquisterà.
Caro bene, al tuo cospetto
vani fregi io non desio.
Bella sol dell'amor mio,
nel tuo seno volerò.
Se tu m'ami, o mio delecto,
ogni bella io vincerò.

N'ornarà els foscos cabells

Major avui del que esperàvem, companyes
dispersin les selves,
part sigui duta als sostres pairals
i part sigui apartada
en do als estrangers.
Ampli tresor reportarem d'allà,
de l'abundància que al poderós cabdill
produeix el món llunyà de nosaltres.
N'ornarà els foscos cabells
qualque gemma resplendent,
que a guerrers d'allà a l'Orient
més bell sol ja va empenyent.
I la filla del desert,
embellida amb tal corona,
qualque gràcia als ulls d'aquells,
qualque afecte bé obtindrà.
Amor meu, en ta presència,
vans adorns jo no desitjo.
Bella sols pel meu amor,
al teu pit jo volaré.
Si m'estimes, ídol meu,
guanyaré tota altra dona.

Versió de Jaume Creus (L'Avenç, S.L.)

A PIONNER NOMÉS ENTENEM LA
PERFECCIÓ EN TERMES DE PROGRÉS.
D'EVOLUCIÓ. DE TECNOLOGIA.
PER AIXÒ NO ENS CONFORMEM AMB
L'EXTRAORDINÀRIA NITIDESA D'IMAT-
GE DELS NOSTRES TELEVISORS I VI-
DEOS. NI AMB LA PURESA I QUALITAT
DE SO DELS NOSTRES EQUIPS D'ALTA
FIDELITAT.

NI AMB LA MÀXIMA DEFINICIÓ
AUDIO-VISUAL QUE OFEREIX EL
LASER DISC.
Volem anar a més.
PERQUÈ LA CLAU DE LA PERFECCIÓ
RESIDEIX, PRECISAMENT, EN ESTAR
CADA VEGADA MÉS A PROP. CADA VE-
GADA MÉS A PROP DE LA PERFECCIÓ
EN IMATGE I SO.

PIONEER®
The Art of Entertainment

Notes importants

En atenció als artistes i al públic en general, es prega la màxima puntualitat: no es permetrà l'entrada a la sala un cop començada la representació, ni verificar enregistraments, fotografies o filmar escenes de cap mena.

El Consorci del Gran Teatre del Liceu, si les circumstàncies ho reclamen, podrà alterar les dates, els programes o els intèrprets anunciats en aquest programa.

En compliment d'allò que disposa l'Article 92 del Reglament d'Espectacles, és prohibit de fumar als passadissos; hom ha d'utilitzar el saló del 1r pis i el vestíbul de l'entrada.

Accés pel carrer Sant Pau, núm. 1, bis, d'ús exclusiu per a minusvàlids. Tel. 318 91 22.

Portada:

Maurici Vilomara (1848-1930). Esbós escenogràfic per a l'acte segon de *Carmen*, de Bizet: La Taberna de Lilas Pastia.

Gran Teatre del Liceu, atribuït a la producció del 1888, any de l'Exposició Universal de Barcelona. Arxiu del Centre d'Investigació, Documentació i Difusió de l'Institut del Teatre.

Programes. Edició i publicitat: Art-Co/2000

Disseny: Hernando Asociados

FUNDACIÓ
GRAN TEATRE DEL
L I C E U

La Fundació privada Gran Teatre del Liceu s'ha creat amb una finalitat bàsica, que és la d'estimular les empreses del sector privat perquè contribueixin a la promoció i difusió de la Cultura, tal com és norma als països més desenvolupats.

En aquest sentit, les empreses que formen el primer Patronat i les que s'han anat adherint a la nova Fundació, ja sigui com a Protectores, Col·laboradores o Cooperadores, entenem que la societat catalana d'avui no pot desentendre's de la sort d'una institució tan arrelada a la vida cultural de Barcelona i tan representativa de la vida musical de Catalunya com és el Gran Teatre del Liceu.

Cal conservar i enfortir aquest llegat cultural, creat fa més de 150 anys sense cap altre impuls que no fos el que procedia d'una imparable il·lusió col·lectiva. Deixar ara el futur del Liceu a l'exclusiva responsabilitat de les institucions públiques equivaldria a una mena de deserció.

Per això us demanem que, en la mesura de les vostres possibilitats, us incorporeu a la tasca que ens hem imposat i que, tot associant el vostre nom al prestigi del nostre Gran Teatre, ajudeu a la realització dels seus projectes.

FUNDACIÓ
GRAN TEATRE DEL
LICEU

Presidenta d'Honor

S.M. LA REINA SOFIA

Patrons

CATALANA DE GAS

CAIXA DE CATALUNYA

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

AIGÜES DE BARCELONA

BANCO DE EUROPA

BANC DE SABADELL

GRUPO TORRAS

CONSORCI DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Protectors

ANGLO NAVAL INDUSTRIAL

BASSAT, OGILVY & MATHER

IBM

SEAT

Col·laboradors

NESTLÉ

ROCA RADIADORES

Cooperadors

BUFET BERGÓS

COOPERS & LYBRAND

EDITORIAL VICENS VIVES

ENIMONT IBERICA

MCS Marketing Comunicaciones y Servicios

RICARDO MOLINA, S.A.

Informació

Fundació Gran Teatre del Liceu

c/. Sant Pau, 1 bis

08001 Barcelona

Telèfon 318 91 22

Pròximes funcions

Lohengrin

Richard Wagner

Director musical	Uwe Mund
Director d'escena	Götz Friedrich
Escenografia i dissenyador de vestuari	Peter Sykora
Co-producció	Deutsche Oper Berlin
	Gran Teatre del Liceu (1990)

**Hans Sotin, Thomas Sunnegardh, Sue Patchell, Bent Norup,
Eva Marton, Wolfgang Rauch, Josep Ruiz, Antoni Lluch, Manuel
Garrido, Joan Tomàs, Begoña Alberdi, Natascha Orlob,
Francesca Roig, Mercè Obiol**

Amb el patrocini de **FUNDACIÓ TABACALERA**

(Amb sobretítulat)

Dimarts, 5 de gener, 20 h., funció núm. 49, torn E

La gazza ladra

Gioacchino Rossini

Director musical	Paolo Olmi
Director d'escena	Michael Hampe
Escenografia	Carlo Diappi
Vestuari	Mauro Pagano
Producció	Rossini Opera Festival, Pesaro (1989)

**Enric Serra, Rosa Mª Ysàs, William Matteuzzi, Leontina Vaduva,
Giovanni Furlanetto, Alberto Rinaldi, Vesselina Kasarova,
Piero de Palma, Josep Ruiz, Manuel Garrido,
Marcello Lippi, Vicenç Esteve**

Amb el patrocini exclusiu de **IBERIA Líneas Aéreas de España**

(Amb sobretítulat)

ORQUESTRA SIMFÒNICA I COR DEL GRAN TEATRE DEL LICEU

Funció de Gala

Dilluns, 25 de gener de 1993, 20 h., funció núm. 50, torn E

Dijous, 28 de gener de 1993, 20 h., funció núm. 51, torn B
Diumenge, 31 de gener de 1993, 17 h., funció núm. 53, torn T

Dimecres, 3 de febrer de 1993, 20 h., funció núm. 54, torn D

Dissabte, 6 de febrer de 1993, 20 h., funció núm. 57, torn C

Dimarts, 9 de febrer de 1993, 20 h., funció núm. 59, torn A

BAGUÉS

JOIERIA

PASSEIG DE GRÀCIA, 41

TELÈFON 216 01 73

08007 BARCELONA

EL REGULADOR BAGUÉS

RAMBLA DE LES FLORS, 105

TELÈFON 317 19 74

08002 BARCELONA

42459-13